

Bierhverv; jeg nævner f. Eks. her Opdræt af Svin, Frøavl, og der er jo mange forskellige andre Ting, som der kan tjenes udmærket godt paa; naar det er dygtige Folk, som have Indsigt deri, kunne de derved skaffe sig en betydelig Indtægt. Naturligvis kan der komme daarligere Priser for vore Produkter, vi have jo, som det ærede Medlem sagde, i de senere Aar haft gode Priser. Men jeg synes, det er fuldstændig rigtigt, hvad der blev nævnet af den højtærede Landbrugsminister, og hvad ogsaa det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) i Gaar sagde, at hvis vore Priser gaa ned, rammer det i højere Grad de større Landbrug, og det rammer allermindst de smaa Landbrug, som i væsentlig Grad forbruge deres egne Produkter; de ville altid være mindst berørte af de Svingninger i Priserne, som komme frem.

Ja, der er faldet adskillige andre Bemærkninger, som jeg kunde have Lyst til at sige noget til, men jeg skal renoncere derpaa. Jeg vil dog sluttelig sige, at man endelig ikke, som jeg har set det gjort gældende andetsteds, maa betragte denne Lov saaledes, at det skulde være en Lov, der er given fra et Gaardmandsstandpunkt. Det er jo saa urigtigt som vel muligt. Det er ikke fra et Arbejdsgiverstandpunkt, at man har set paa denne Lov, saaledes at det ikke med nogen som helst Berettigelse kan siges, at den er gennemført i den Hensigt at begunstige Gaardmandsstanden eller de større Ejendomsbesiddere. Det var Tanken med denne Lov, at den virkelig skulde komme vore fattige og daarligt stillede Landarbejdere til gode. Jeg tror ogsaa, at det i nogen Maade er sket ved Gennemførelsen, og jeg haaber, at det endnu kraftigere vil kunne ske efter det ny Lovforslag. Men at man derigennem ogsaa gavner det øvrige Samfund, det synes jeg ikke, man fra nogen Side kan have noget imod. Det maa jo kun vække dobbelt Tilfredshed og Glæde.

Formanden: Folketingsmanden for Viborg Amts 1ste Valgekreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Carl Hansen (Viborg Amts 1ste Valgekreds): Over for det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen) vil jeg gerne sige, at netop i den Tid, Husmandsloven har virket, har der været udmærket gode Priser for Grise, altsaa for Avl af Svin. Men vi have ogsaa kendt Tider mange Aar i Træk, hvor Grisepriserne have været saa lave, at

der aldeles ikke var Tale om, at det kunde betale sig at opdrætte Svin.

Med det samme jeg har Ordet, vil jeg gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Sæby (Vilhelm Lassen), der fandt det mærkeligt, at der i denne Sag var udrettet saa lidt ved det private Initiativ. Men det er ikke saa mærkeligt, naar man erindrer sig, hvilke overordentlig store Afgifter der er forbundet med privat Udstykning af Jord, store Afgifter til Tinglæsningsgebyrer, Halvprocentafgift, Afgift til Stempel paa Obligationer o. s. v., ikke alene for de Værdier, der overdrages, men ogsaa for Gælden, der hviler derpaa. Jeg er i denne Forbindelse den højtærede Landbrugsminister særdeles taknemmelig for, at han i sin Tale antydede, at han haabede at kunne komme til at forelægge et Lovforslag, der lettede og begunstigede Udstykning af Jord. Jeg vil sige, at dersom man ikke kan komme højere end til de 5,000 Kr., som er foreslaaet i Lovforslaget, hvad jeg dog meget vil beklage, vilde et Lovforslag om en saadan Begunstigelse af Udstykning af Jord i høj Grad bøde paa den mindre Sum, som man kommer til.

Birck: Den gældende Lov har lidt under en Fejl; tror jeg, og det er den, at den havde to Maal, som ikke let lode sig forene. Det ene var at skabe selvstændige Husmandsbrug; og det andet var at skabe egentlige Landarbejderbrug, og derfor kom det ogsaa til et Kompromis, der som alle Kompromis ikke er absolut tilfredsstillende, idet mange af de Husmænd, vi have faaet, ere saaledes stillede, at deres Lod ikke kan give dem Beskæftigelse fuldt ud, saa at de ere tvungne til samtidig, maaske i for stort Omfang, at tage Tjeneste ude. Jeg tror i Virkeligheden, at Spørgsmaalet har to Sider. Den ene er Ønsket om at skaffe Husmandsbrug; og det er dette Spørgsmaal, vi skulle have løst gennem denne Lov. Den anden Side er et egentligt Landarbejderspørgsmaal, og jeg mener, at det store Landbrug har nogen Interesse i at faa dette Spørgsmaal ret besvaret, hvorvidt man kan skaffe disse Landarbejdere nogenlunde ordentlige Vilkaar, saaledes at de i det store og væsentlige ere Landarbejdere. Dette Spørgsmaal staar endnu tilbage. Jeg skal, som sagt, kun fastholde, at det ikke er løst, og jeg vil haabe, at den høje Regering og det høje Ting ikke ville være bange for at give sig i Lag dermed.